

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Milady Tomkové a soudců JUDr. Bohuslava Hnízdila a JUDr. Jiřího Pally v právní věci žalobce: **Ing. P. Ch.**, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, proti rozhodnutí žalované č. j. 3301 - 6003 - 4 - 17.1.2005/Ve ze dne 31. 1. 2005, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze č. j. 12 Ca 40/2005 - 70 ze dne 17. 9. 2007,

takto:

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žalované **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává.**

Odůvodnění:

Žalobce (dále též „stěžovatel“) se včas podanou kasační stížností domáhá přezkoumání výše označeného usnesení Městského soudu v Praze, jímž stěžovateli nebyl ustanoven zástupce pro řízení o kasační stížnosti stěžovatele proti rozsudku téhož soudu ze dne 1. 11. 2006, č. j. 12 Ca 40/2005 - 46.

Městský soud v Praze návrh na ustanovení zástupce stěžovatele zamítl s následujícím odůvodněním:

Stěžovatel dne 26. 2. 2007 požádal o ustanovení advokáta pro řízení o kasační stížnosti a o osvobození od soudních poplatků, a to vzhledem ke svým osobním, majetkovým a výdělkovým poměrům. Městský soud v Praze jej proto vyzval, aby ve lhůtě dvou týdnů od doručení výzvy vyplnil formulář „Potvrzení osobních, majetkových a výdělkových poměrů pro osvobození od soudních poplatků“. Tato výzva byla stěžovateli doručena dne 23. 3. 2007. Stěžovatel však ve stanovené lhůtě nevrátil, proto Městský soud v Praze přistoupil k zamítnutí stěžovatelova návrhu.

Toto usnesení stěžovatel napadl kasační stížností, v níž namítá, že nepovažuje za pravděpodobné, resp. možné, že vyplněný formulář neodeslal, neboť si je jist, že přijaté písemnosti velmi pečlivě eviduje a sleduje i uložené lhůty, proto nepovažuje za možné, že by výzvě soudu nevyhověl. Pokud soud v rozhodnutí tvrdí opak, není stěžovatel podle svých slov schopen posoudit, co je toho příčinou. Vyslovil domněnku, že formulář ztratila pošta či sám soud. Konečně pak uvedl, že se pokusí dohledat kopii formuláře a podací lístek, uvedl však zároveň, že si to vyžádá delšího času, neboť byl krátce předtím vyplaven vodou a je z tohoto důvodu ochromen. Zároveň ujistil soud, že jak jen to bude možné, zajistí a soudu doručí nový formulář. Nicméně stále trvá na tom, že je objektivně nemajetný a že soud o této skutečnosti ví z jiných řízení, proto podle jeho názoru měl rozhodnout o stěžovatelově návrhu kladně.

Stěžovatel je osobou oprávněnou k podání kasační stížnosti, neboť byl účastníkem řízení, z něhož napadené rozhodnutí Městského soudu v Praze vzešlo (§ 102 s. ř. s.) a tuto kasační stížnost podal včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.). Z kasační stížnosti je možné dovodit, že stěžovatel uplatňuje důvod kasační stížnosti uvedený v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), tedy napadá usnesení pro nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky. Nejvyšší správní soud za této situace napadené usnesení v mezích řádně uplatněných kasačních důvodů a v rozsahu kasační stížnosti podle § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. přezkoumal, přitom dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Stěžovatel namítá nezákonnost napadeného usnesení, kterou spatřuje v tom, že mu Městský soud v Praze měl ustanovit zástupce, neboť podle svého mínění splňuje podmínky pro jeho ustanovení.

Podle ustanovení § 35 odst. 8 s. ř. s. může předseda senátu navrhovateli (žalobci), u něhož jsou předpoklady, aby byl osvobozen od soudních poplatků, a je-li to třeba k ochraně jeho práv, na návrh ustanovit usnesením zástupce, jímž může být i advokát. Z citace uvedeného zákonného ustanovení vyplývá, že účastníku lze ustanovit zástupce tehdy, jestliže jsou splněny dvě podmínky: 1) jde o účastníka, u něhož jsou dány předpoklady pro osvobození od soudních poplatků a 2) jestliže je to třeba k ochraně jeho zájmů. V projednávané věci Městský soud v Praze dospěl k závěru, že podmínka první splněna nebyla, podmínkou druhou se pro nadbytečnost nezabýval. Sporným tedy je, zda stěžovatel splňuje podmínku zákonem formulovanou jako existence předpokladů pro osvobození od soudních poplatků.

Ustanovení § 35 odst. 8 s. ř. s. odkazuje vymezením podmínky pro ustanovení bezplatného zástupce z řad advokátů na ustanovení § 36 odst. 3 s. ř. s., podle něhož účastník, který doloží, že nemá dostatečné prostředky, může být na vlastní žádost usnesením předsedy senátu osvobozen od soudních poplatků. Toto kritérium je tedy odvozeno od objektivní schopnosti či neschopnosti účastníka nést majetkové zatížení spojené s vedením sporu. Tato schopnost či neschopnost je skutkovým zjištěním, které musí být v řízení před soudem postaveno na jisto. Zjištění těchto skutkových okolností přitom předpokládá povinnost účastníka řízení, který svou majetkovou neschopnost nést náklady sporu namítá, tuto skutečnost tvrdit, a zároveň z ní vyplývá povinnost ji prokázat. Jak již Nejvyšší správní soud konstatoval ve svém usnesení ze dne 25. 1. 2005, č. j. 7 Azs 343/2004 - 50, povinnost doložit nedostatek prostředků je jednoznačně na účastníkovi řízení, který se domáhá osvobození od soudních poplatků (§ 36 odst. 3 s. ř. s.). **Pokud účastník tuto povinnost nesplní, soud výdělkové a majetkové možnosti sám z úřední povinnosti nezjišťuje.**

S ohledem na výše uvedené je třeba souhlasit se závěrem Městského soudu v Praze, že stěžovatel svou povinnost tvrzení a břemeno důkazní neunesl, neboť objektivně vzato své majetkové, osobní a výdělkové poměry ve stanovené lhůtě a nikdy poté nedoložil. Nejvyšší

správní soud nemůže jakkoliv přihlídnout ke stěžovatelově námitkám a ujišťování o tom, že mu vlastní pečlivost nedá, aby nějaké podání včas neučinil. Brání tomu skutečnost, že veškeré stěžovatelovy námitky jsou vedeny v rovině hypotéz, pro něž nepřinesl jediného podkladu. Přinejmenším by bylo lze očekávat, že do doby rozhodování Nejvyššího správního soudu doloží slibovaný podací doklad, který by svědčil o tom, že podal k poštovní přepravě v rozhodném období nějakou zásilku adresovanou Městskému soudu v Praze. Časový úsek téměř jednoho roku se jeví být poměrně dostatečným k uspořádání domácího archivu po havárii vodovodního řadu.

Pokud stěžovatel uváděl, že Městskému soudu v Praze je z jiných řízení znám majetkový status stěžovatele, neboť již v desítkách jiných jeho věcech o osvobození od soudních poplatků rozhodl, je třeba předně poznamenat, že soud rozhoduje o otázce osvobození od soudních poplatků vždy na základě aktuálně zjištěného skutkového stavu, nikoliv stavu zjištěného v nějakých dřívějších řízeních. Opět je třeba zdůraznit, že není na soudu, aby skutkové okolnosti stěžovatelových majetkových poměrů sám ověřoval.

Proto je třeba trvat na závěru, že nebyla postavena na jisto skutková situace umožňující úsudek na splnění podmínek ustanovení § 36 odst. 3 s. ř. s., a bylo tedy na místě konstatovat, že stěžovatel nesplňuje ani první podmínku ustanovení § 35 odst. 8 s. ř. s.

Kasační stížnost stěžovatele tedy neshledal Nejvyšší správní soud za této situace důvodnou, a proto mu nezbylo, než dle § 110 odst. 1 s. ř. s. kasační stížnost zamítnout.

O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle ustanovení § 60 odst. 1 a 2 s. ř. s. ve spojení s ust. § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení úspěšný, proto mu náhrada nákladů řízení nenáleží. Ta by náležela podle § 60 odst. 1 s. ř. s. žalované. Žalované v tomto stadiu řízení však jednak žádné náklady nevznikly, jednak, i kdyby bývaly vznikly, podle ustanovení § 60 odst. 2 s. ř. s. by je nebylo možné žalované přiznat.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 13. listopadu 2008

JUDr. Milada Tomková
předsedkyně senátu